

System označování nástupišť SŽDC

Problematika označování nástupišť, resp. kolejí pro cestující v železničních stanicích a zastávkách na síti SŽDC není dosud systémově podchycena. Není zavedena metodika, která by stanovila jednotná pravidla platná pro celou železniční síť SŽDC. V praxi se tak lze setkat s velmi rozdílným pojetím orientačního systému pro cestující v jednotlivých stanicích a zastávkách. V některých stanicích s ostrovními nástupišti se používá označování nástupišť a současně i kolejí, přičemž se používá hned několik možných způsobů (nejčastěji pořadí od výpravní budovy nebo služební číslování). Ve svém důsledku je absence jednotného způsobu označování nástupišť zvláště pro cestující neznalé místních poměrů matoucí a není tak naplněn základní smysl orientačního systému pro cestující.

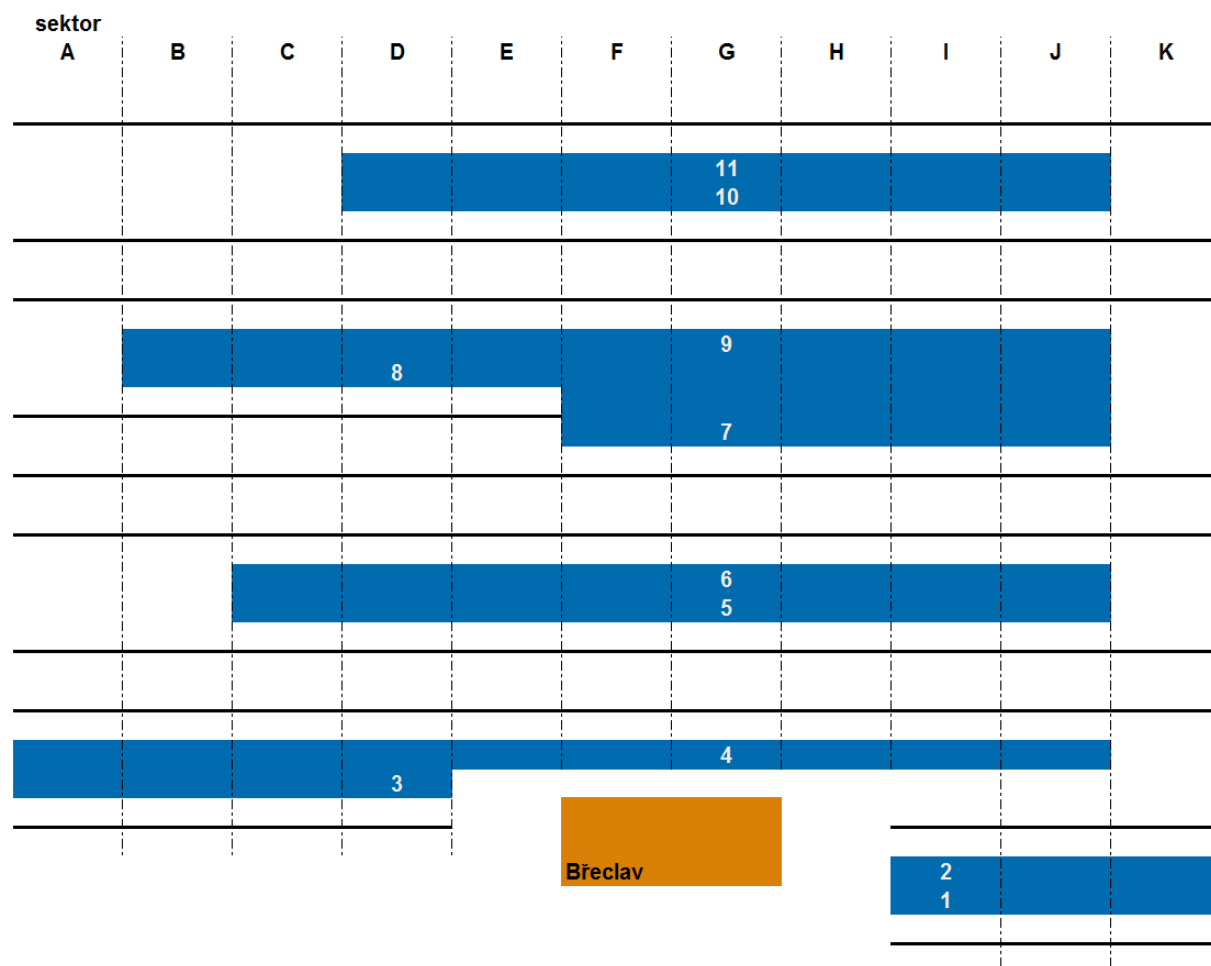
První návrh na systémovou změnu stávajícího nevyhovujícího systému byl předložen v roce 2011 a v průběhu roku 2013 byla zahájena interní diskuse v rámci SŽDC. V roce 2014 byl zahájen projekt „Orientační a informační systém na nástupištiích v železničních stanicích a zastávkách pro cestující“ řízený odborem strategie SŽDC. Po ukončení projektu v březnu 2016 bude vypracována směrnice se závaznými pravidly pro orientační a informační systém pro cestující vč. pravidel pro označování nástupišť.

Dnem 1. února 2015 vstoupila v platnost novela Stavebního a technického řádu drah, která nově obsahuje ustanovení: „Nástupiště železničních stanic a zastávek se označují jednotným způsobem. Na nástupištiích o délce 100 m a více a zároveň s výškou nástupní hrany 550 a 380 mm nad spojnici temen kolejnic musí být vyznačeny sektory. Nástupiště o délce 100 m a více a zároveň s výškou nástupní hrany 550 a 380 mm nad spojnici temen kolejnic vybudovaná po účinnosti této vyhlášky, musí být označena jednotným způsobem a rozčleněna na sektory nejpozději do 5 let od nabytí účinnosti této vyhlášky. Nástupiště o délce 100 m a více a zároveň s výškou nástupní hrany 550 a 380 mm nad spojnici temen kolejnic, která byla vybudována před účinností této vyhlášky, musí být označena jednotným způsobem a rozčleněna na sektory při jejich nejbližší rekonstrukci, nejpozději však do 10 let od nabytí účinnosti této vyhlášky.“ Tím byl nastaven potřebný legislativní rámec pro změnu systému označování nástupišť a zároveň zodpovězeny některé otázky kladené v průběhu prací na projektu. Dle výše uvedených ustanovení bude nový systém aplikován ve stanicích s „vysokými“ nástupišti. Ve stanicích s úrovnovými (sypanými, se zpevněnou hranou, ale vždy s úrovnovým přístupem přes kolej) bude ponechán stávající systém s uvedením pořadí koleje od výpravní budovy.

Nový systém označování nástupišť, který již v březnu 2015 schválil řídicí výbor projektu „Orientační a informační systém na nástupištiích v železničních stanicích a zastávkách pro cestující“, je inspirován běžnou praxí evropských železnic a je tedy založen na principu, kdy nástupištiem se míní jedna nástupištní hrana, tj. hrana nástupiště přiléhající pouze k jedné koleji. Pojem „kolej“ by se ve vztahu k cestujícím kromě stanic s úrovnovými nástupišti již nepoužíval. Nástupiště se označí čísly počínaje číslem 1 vzestupně ve směru od výpravní budovy nebo od hranice obvodu dráhy bližšího výpravní budově nebo hlavní přístupové cestě. Druhá složitější část definice se použije např. v situacích, kdy jsou nástupiště vedle výpravní budovy nebo i před ní (např. kusé koleje). V případě ostrovních výpravních budov nebo u stanic s uspořádáním kolejí do písmene V, kde je přístup k nástupištiím rovnoběžně s kolejístem, se číslem 1 označí nástupiště umístěné co nejvíce vlevo při pohledu od hlavní přístupové cesty. Právě definování jednotných a jednoznačných pravidel pro

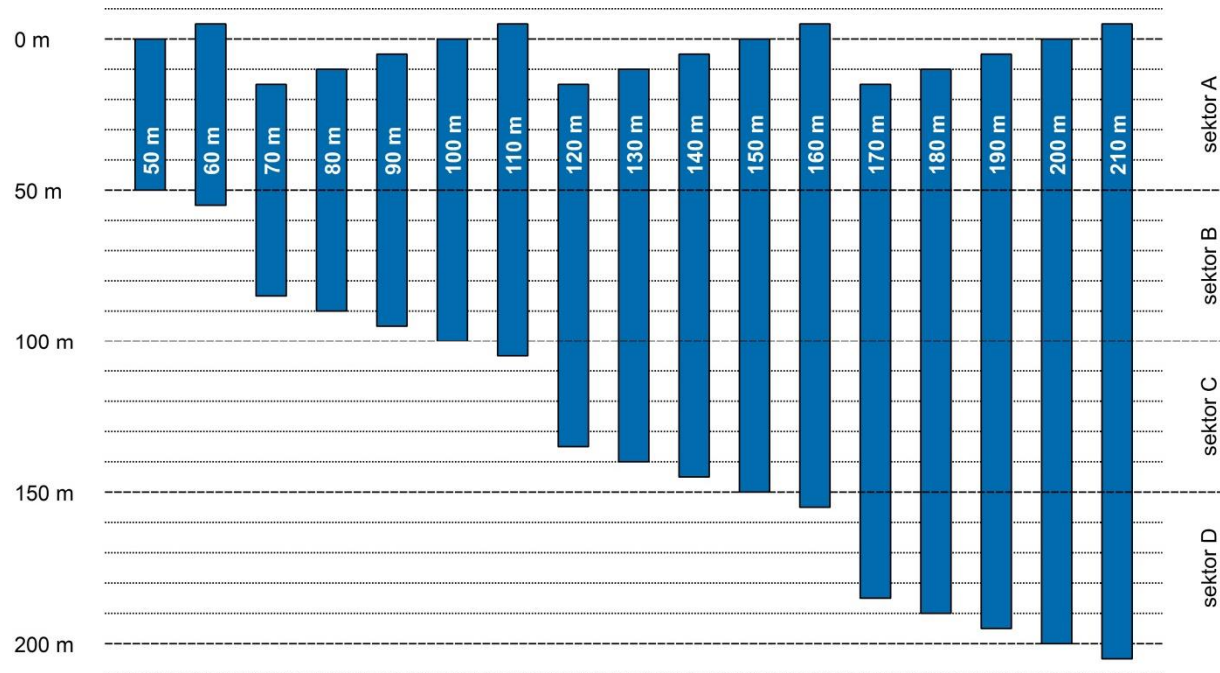
nástupiště u kusých kolejí a ostrovních výpravních budov bylo předmětem největších diskusí, neboť původně bylo navrhováno využít desítkových sérií v označení nástupišť. Ale ani zkušenosti zahraničních železnic nejsou v tomto bodě jednoznačné.

Princip označování nástupišť a sektorů ve stanici:

V souladu s požadavky Stavebního a technického řádu drah bude současně s novým jednotným způsobem označování nástupišť zavedeno i označování sektorů na nástupištích. Délka jednoho sektoru bude standardně 50 m (u sektorů na začátku a na konci nástupiště 35 - 55 m podle skutečné délky nástupiště), tj. na délku cca 2 osobních vozů klasické stavby. Sektory se vyznačí na nástupištích o délce 100 m a více, přičemž principiálně je možné dva sektory vyznačit na nástupišti o délce již 70 m. Sektory se označí velkými písmeny, přičemž písmeno A náleží sektoru umístěnému co nejvíce vlevo ve směru číslování nástupišť. V případě nevstřícně umístěných nástupišť, budou sektory označeny průběžně v rámci celé stanice, tj. na některém nástupišti nemusí být např. sektor A.

Princip označování sektorů na nástupištích podle jejich délky:

Zpracoval: Bc. Marek Binko

Datum: 1. června 2015